

IZVOARELE

ZIAR DE INTERES LOCAL AL PRIMĂRIEI ORAȘ BORSEC

Ediția VIII. Martie 2022

LUNI, 14 MARTIE 2022,
ÎNCEPE RECENSĂMÂNTUL DIGITAL

2.

BASCHET LA ÎNĂLȚIME...

5.

MEMORIILE UNUI GHID
PE TĂRĂMUL GHEȚII ȘI A FOCULUI

6.

VOM RENOVA BAZA SPORTIVĂ DIN BORSEC!

foto: statiuneaborsec.ro

18 milioane de lei vor fi investiți în renovarea bazei sportive din strada Stadionului, finanțarea fiind aprobată de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Prin acest proiect care va dura doi ani și jumătate, baza va fi modernizată și extinsă.

Din comunicatul de presă transmis marți după amiază de către UDMR am putut afla că peste 40 de milioane de lei au fost aprobate de către Ministerul Dezvoltării pentru două investiții sportive în județul Harghita. O nouă bază sportivă va fi construită în comuna Frumoasa, în timp ce baza sportivă existentă din Borsec va fi renovată și extinsă.

„Sportul trebuie să fie dezvoltat în mod constant, deoarece nu putem priva nici-o generație de plăcerea de a practica în condiții optime diferite sporturi. În acest moment construim un nou centru sportiv și de recreere în comuna Frumoasa și renovăm și modernizăm baza sportivă existentă din Borsec” - a subliniat vicepremierul Kelemen

Hunor în declarația sa privind lansarea celor două proiecte.

Conform planurilor, baza sportivă situată pe strada Stadionului din Borsec va fi complet renovată, modernizată, extinsă și echipată. Ministerul Dezvoltării a aprobat o investiție de aproape 18 milioane de lei pentru acest proiect, care este preconizat a se finaliza în doi ani și jumătate. Lucrările vor include construcția unei clădiri noi lângă terenul de sport, în care vor fi amenajate vestiare, iar în exteriorul clădirii va fi construită o tribună de 1.000 de locuri. Terenul de fotbal existent va fi renovat, iar alte trei noi terenuri de sport multifuncționale vor fi construite. Toate terenurile vor fi echipate cu nocturnă.

Cseke Attila, ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației a subliniat importanța UDMR în actul de guvernare: „De când UDMR s-a implicat în guvern au fost lansate o serie de investiții importante pentru prosperitatea și bunăstarea comunității maghiare din Transilvania, iar proiectele continuă.”

Potrivit primarului Mik József, renovarea bazei sportive reprezintă o nouă posibilitate de progres pentru Borsec. „Sperăm ca investiția să revitalizeze viața sportivă locală. În același timp, realizarea acestui proiect va deschide noi oportunități în domeniul turismului sportiv” - a declarat edilul, care a mulțumit Ministerului Dezvoltării și UDMR pentru aprobarea finanțării.

Rédai Botond

LUNI, 14 MARTIE 2022, ÎNCEPE RECENSĂMÂNTUL DIGITAL

Recensământul în România începe pe 14 martie și se va desfășura în mai multe etape. Prima etapă se va desfășura cu ajutorul unui instrument digital, cu posibilitatea autorecenzării. Locuitorii din Borsec vor primi ajutor în completarea chestionarelor la sediul primăriei și la Centrul de Informare și Promovare Turistică.

Din multe puncte de vedere, recensământul din acest an se înscrie în categoria atipicității în șirul recensămintelor românești. În primul rând, trebuia să se desfășoare în 2021, dar din cauza epidemiei de coronavirus acest lucru nu a fost posibil la momentul respectiv. România – ca multe alte state membre

ale UE – a decis să îl amâne. De asemenea, cea mai mare inovație este modul în care se va face recensământul: va fi primul recensământ care va fi efectuat cu ajutorul unui instrument digital, cu posibilitatea autorecenzării.

Prima etapă a recensământului se va desfășura în perioada 14 martie - 15 mai. În această perioadă puteți accesa chestionarul de autocompletare în limba maternă pe site-ul recensamantromania.ro. Mai multe informații sunt disponibile și pe site-ul nepsamlas.ro. Este important de știut faptul că, dacă aveți nevoie de ajutor pentru completarea chestionarului, puteți beneficia de acest lucru la sediul primăriei,

de luni până vineri între orele 8:00 – 14:00, tel: 0 724 542 387 sau la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică, de luni până vineri între orele 11:00 – 16:00 și sâmbătă între orele 10:00 – 12:00, tel: 0 722 676 635. Vă rugăm să ne contactați la numerele de telefon afișate, pentru a stabili un interval de timp și a discuta detaliile necesare autorecenzării asistate.

Cei care se autorecenzază online vor beneficia de o zi liberă (pe bază de adeverință), în timp ce persoanele care nu dau date recenzorilor pot primi amenzi de până la 3.000 de lei.

Rédai Botond

“SCARA DUMNEZEIESCULUI URCUȘ”

Postul Mare este un demers existențial, este însoțirea lui Iisus Hristos care urcă la Ierusalim, loc al împlinirii misterului Său de pătimire, moarte și Înviere. Perioada Triodului ne amintește că viața creștină este o „cale” de parcurs, care consistă nu atât într-o lege de respectat, ci în Însăși Persoana lui Hristos, de întâlnit, de primit, de urmat. Dacă ar trebui să găsim un singur cuvânt care să sintetizeze teologia și spiritualitatea Triodului, acesta ar fi: Crucea. Nu este nevoie să adăugăm multe cuvinte. În această perioadă prepascală ar trebui să rămână un singur cuvânt, care este Crucea Însăși. Pe Cruce Iisus a oferit pentru omenire jertfa vieții Sale.

Postul Mare este numit și Postul Paștilor, vedem că la ambele capete ale acestui post se află lumina: la început lumina pe care Dumnezeu a revărsat-o peste lume, la sfârșit lumina care izvorăște din mormânt. Între aceste două repere, postul apare ca un drum al nostru prin lumină, pe parcursul căruia viața noastră se curățește, se transfigurează și se umple de strălucire, pentru ca și noi, asemenea sfinților din icoane, să ne putem îmbrăca în lumina Învierii lui Hristos.

Postul Mare este un minunat urcuș nu numai spre Sărbătoarea Învierii Domnului, ci spre desăvârșirea noastră. Evangheliile duminicale ale Postului Mare reprezintă ele însele trepte ale acestui urcuș.

Duminica Sfântului Ioan Scărarul deschide un nou ciclu în perioada Pos-

tului Mare, și anume cea ascetică sau a nevoințelor celor duhovnicești. “Scara”, cea mai importantă lucrare a Sfântului Ioan, este citită pe întreaga durată a acestui post, servind drept călăuză pentru discernământul duhovnicesc al creștinului

în ceea ce privește împlinirea virtuților la nivelul vieții lor personale. Duminica închinată Sfântului Ioan Scărarul reprezintă de fapt cinstirea modelului viu de trăire duhovnicească, prezentat în această lucrare a Sfântului Ioan, “Scara Raiului”.

Scara zugrăvește modul său exemplar de a gândi și de a trăi, pe de o parte, iar pe de alta, sintetizează principiile vieții creștine. Profunzimea exegezei acestui urcuș duhovnicesc, format din treizeci de trepte, este expresia metamorfozată a propriilor sale trăiri dobândite în isihie prin stăruință, prin despătimire, prin înfrânare, prin post, prin priveghere și rugăciune.

Lucrarea este considerată a fi jurnalul vieții sale. Primii destinatari ai cărții au fost călugării din Mănăstirea Rait, Ioan Raiteanu fiind îndemnat să facă ultimele adăugiri, după cum însuși Sfântul Ioan preciza: „De aceea scrierea aceasta a mea nu ți-o adresez ție - departe de mine un așa gând - căci vrednic ești în Hristos; nu numai pe alții, ci și pe noi înșine să ne întărești și să ne îndrumi întru dumnezeieștile deprinderi”.

Scara este structurată în 30 de trepte. Ea ne prezintă treptele fericirii duhovnicești, pe care suntem chemați cu toții să le urcăm, așa cum Sfântul Ioan Scărarul, pilduitor, a făcut-o. Numărul treptelor este simbolic, dar are și un adânc înțeles duhovnicesc, reprezentând vârsta la care Hristos S-a revelat în deplina Sa maturitate.

(continuare pe pagina 3)

21 MARTIE – ZIUA INTERNAȚIONALĂ A POEZIEI

A înțelege poezia înseamnă a putea iubi. Și e greu, e foarte greu să poți iubi.

(Nichita Stănescu)

Asociindu-i primăverii această sărbătoare a culturii și spiritualității putem afirma că poezia însăși este o eternă primăvară, că seva ei înnoitoare este de departe inepuizabilă, că întreg universul de emoții poate fi condensat în versurile sensibile ale unei poezii. Cuvinte-fulgi, cuvinte-aer, cuvinte-dor, cuvinte-metal, cuvinte-rugă țesute într-un meșteșugit vers înaltă, dau chip și libertate gândurilor. Există câte o poezie pentru fiecare, dacă nu cumva fiecare este o poezie...

Poezia nu are nevoie de o definiție. Poezia se autodefineste. Referindu-se la poezie, Mircea Cărtărescu afirmă:

„Fetița care s-a oprit în fața casei mele ca să-mi mângâie pisica nu are mai mult de trei ani. Când o-ntrebi ceva, îți răspunde privind drept în ochii tăi. În acest timp, e total inconștientă de propriul ei trupușor, pe care-l lasă în voia unduirii și sucirii lui naturale. E în întregime ca o algă marină ce se-nclină într-o parte și-n alta în voia curenților, fără gânduri și dorințe proprii. E frumoasă în întregime, dar are ceva peste măsură de frumos: felul cum ține degetele, într-un fel pe care nu-l vei vedea niciodată la un adult: fiecare pare uitat în altă direcție, ca niște cornițe de melc ce pipăie delicat văzduhul. E o nehotărâre, un abandon, o uitare de sine pe care le poți numi grație sau frumusețe, dar cel mai bine le numești poezie.

Esența poeziei este uitarea de sine. Abolirea propriei voințe, a autocontrolului, a eului meschin și egoist, în favoarea unei sublimе gratuități. Poezia este fără efort, pentru că nu e nimeni care să facă efortul, este flexibilă și curgătoare nu asemenea spiritului tău, ci spiritului tuturor lucrurilor. Ori de câte ori ceea ce faci nu are nici motivație, nici scop

(ca atunci când, în mijlocul unor gânduri banale, îți vine-n minte zâmbetul unei foste iubite, și zâmbești la rândul tău fără să vrei, în autobuz sau în vreo parcare subterană), de câte ori ce faci se ivește spontan și fără logică, poți spune că ai adus poezia pe lume. Nu e nevoie s-o scrii, ea deja există și nu ți-o poate lua nimeni.

Poezia nu e arta versurilor, ci puterea de a vedea frumusețea. N-o poți vedea și simți dacă alergi prin viață urmărind obiective și planuri, pentru că frumusețea este spontană, strălucește deodată de unde nu te aștepti, cum arde deodată în soare un parbriz sau o oglindă retrovizoare, cum devii deodată conștient de imaginea unui platan cu toate frunzele lui fericite-n lumină. Poezia este a clipei, gratuită și inexplicabilă. N-o poți cumpăra sau vinde, fiindcă nu are preț, asemenea aerului. Nu face parte din niciun circuit de valori. N-are nimic a face cu brutalitatea și mercantilismul vieții moderne. Urăște egoismul, carierismul și minciuna. E naturală asemenea ghețarilor și vâscului. De aceea este întotdeauna revoluționară și anti-sistem, întotdeauna de temut pentru dictaturi și extremism de orice fel.

Nu ajungi poet scriind poezii. Trebuie să fi fost deja înainte. Foarte puține poezii puse pe hârtie conțin, de fapt, poezie. Un poet care publică volum după volum, aspirând la posteritate și la glorie, nu e un poet adevărat. Un poet adevărat aspiră la bucurie gratuită, la uitarea pentru o clipă a propriului ego, o caută și o găsește acolo unde nimeni nu s-ar fi gândit. De câte ori scrii o poezie, ești pentru o clipă poezie pură, desprinsă de rețeaua socială, politică, economică, motivațională, psihanalitică și oricum mai vreți care ne sugrumă viețile.

Poezia depășește cu mult arta versurilor. O găsești în științe și în matematică, în mistică și în filozofie, în alcool și în sex, în orice cale de cunoaștere. Poezia, ca stare

de grație, e vârful de diamant al oricărei cunoașteri omenești. Nicio lume umană nu poate fi imaginată în afara frumosului pur, a grației pure, a poeziei pure. Așa cum nicio lume nu se poate lipsi de aer. Ne-am sufoca cu toții clipă de clipă în lipsa poeziei.

Toți oamenii au fost poeți cândva, înainte de a căpăta un ego. Toți și-au ținut cândva degetele răsfirate șovăielnic, asemenea cornițelor unui melc. Toți au văzut culorile de zece ori mai intense decât le vede un om matur. Este starea de grație și miracol la care toți dorim să ne-ntoarcem, pentru binele lumii confuze în care trăim.”

Ca să rămânem umani, ca să fim întâi de toate oameni, avem nevoie de poezie. De poezia fiecăruia dintre noi, de poezia întregii lumi, de scriitorii Poemului vieții...

*E o întâmplare a ființei mele
și atunci fericirea dinlăuntrul meu
e mai puternică decât mine, decât oasele mele,
pe care mi le scrâșnești într-o îmbrățișare
mereu dureroasă, minunată mereu.*

*Să stăm de vorbă, să vorbim, să spunem cuvinte
lungi, sticloase, ca niște dălți ce despart
fluviul rece în delta fierbinte,
ziua de noapte, bazaltul de bazalt.*

*Du-mă, fericire, în sus, și izbește-mi
tâmpla de stele, până când
lumea mea prelungă și în nesfârșire
se face coloană sau altceva
mult mai înalt și mult mai curând.*

*Ce bine că ești, ce mirare că sunt!
Două cântece diferite, lovindu-se amestecându-se,
două culori ce nu s-au văzut niciodată,
una foarte de jos, întoarsă spre pământ,
una foarte de sus, aproape ruptă
în înfrigurată, neasemuită luptă
a minunii că ești, a-ntâmplării că sunt.*

(Nichita Stănescu – Ce bine că ești)

Prof. Daniela Hangan

(continuare de pe pagina 2)

Treptele scării sunt rânduite de autor ținând cont, în primul rând, de perspectiva vieții creștine, adică din punctul de vedere al desăvârșirii morale. În acest sens, putem vorbi de o orânduire a lor, ținând cont de o succesiune logică. Viața însăși a creștinului este un urcuș, care nu cunoaște limite

decât în Dumnezeu - Treime. Cartea, deși se adresează cu prioritate monahilor, este folosită oricărui credincios.

Omul ajuns în vârful scării se simte eliberat de patimi și încărcat de pacea divină, iruptă din iubirea lui Dumnezeu.

Sfântul Simeon Noul Teolog a desco-

perit Scara în biblioteca tatălui său, un laic din aristocrația secolului al X-lea. Scara virtuților a fost și este considerată crucea fiecărui om.

Iar urcușul crucii ne încredințează de adevărul că viața omului trebuie să fie un urcuș continuu în Dumnezeu.

CONCURSUL DE SPRINT CU ATELAJE CANINE, BORSEC, 12-13 FEBRUARIE 2022

foto: facebook / Molnar Sandor

Devenit tradițional la Borsec, în ultimii ani, concursul de sprint cu atelaje canine a oferit ocazia reîntâlnirii crescătorilor câinilor de tracțiune cu admiratorii și iubitorii acestui sport de iarnă tot mai îndrăgit la noi. Ca de obicei, au venit la Borsec iubitori ai câinilor de tracțiune din Gheorgheni, Siculeni, Sărmaș, Bălan, Cluj-Napoca, București, Târgu Mureș și Zlatna mândri de câinii lor și dornici în a-și măsura puterile într-o întrecere sportivă organizată sub semnul prieteniei.

Concursul s-a desfășurat pe o distanță de 1,8 km cu plecare din baza complexului de schi Speranța pe o porțiune a drumului de centură al stațiunii Borsec spre stadion, pe o zăpadă subțire și înghețată care a făcut traseul spectaculos și periculos în același timp. Concurenții și-au etalat din plin măiestria și au reușit să parcurgă cu brio traseul propus, chiar dacă au fost și mici incidente și accidente care, din fericire, nu s-au lăsat cu urmări grave.

Lipsa precipitațiilor sub formă de zăpadă și căldura din acea perioadă au ridicat un mare semn de întrebare legat de organizarea acestei întreceri. Până la urmă, cu ajutorul factorilor de decizie din localitate, s-a reușit amenajarea și întreținerea traseului pentru cele două zile de concurs. Este notabil efortul d-lui viceprimar István Albui care a insistat asupra organizării și ducerii la bun sfârșit a întrecerii prin supli-

mentarea stratului de zăpadă de pe traseu cu alta adusă din alte locuri. De asemenea, s-a dovedit hotărâtoare munca organizatorului concursului, dl. Sándor Molnár, care s-a preocupat până la cele mai mici detalii ca această întâlnire să fie o reușită.

Pe parcursul celor două zile de concurs ne-am bucurat de imagini superbe cu minunatele patrupeze și stăpânii acestora în acțiune, cu copii emoționați și entuziasmați, cu public curios și încântat. Pentru cei interesați sunt disponibile multe imagini și filmulețe pe Facebook și YouTube.

Legat de întrecerea în sine am remarcat un lucru frumos: acela că are loc o schimbare de generații între concurenții care ne vizitează constant. Anume, concurentul din București, dl. Dan Mărgărit a fost înlocuit cu succes de copiii săi, Andrada și Matei Mărgărit, de 14 respectiv 12 ani, iar concurentul din Bălan, dl. Gică Basarab, este pus în umbră de fiica sa, Laura Basarab, de 14 ani.

Mai trebuie remarcată prietenia și colegialitatea care există în rândul acestor

concurenți și a celor din anturajul lor, disponibilitatea lor de a-și ajuta partenerii de întrecere așa încât fiecare să aibă șanse egale și să poată concura de pe aceleași poziții. Trebuie să-l amintim aici pe dl Adrian Rusu din Cluj Napoca, care nu a participat la întrecere, dar a fost de mare ajutor tuturor concurenților pentru pregătirea startului și plecarea în traseu.

Mai trebuie arătat faptul că ordinea de premiere a concurenților s-a stabilit prin cumularea timpilor realizați în traseu în cele două zile de concurs, separat pe categorii și unde a fost cazul, pe vârstă.

În cele ce urmează, vă prezint un succint rezumat al celor două zile de întrecere de la Borsec:

Locul de desfășurare: sectorul dintre complexul de schi Speranța și hotelul Sport, pe drumul de centură al stațiunii Borsec, județul Harghita.

Perioada de desfășurare: 12-13 februarie 2022

Lungimea traseului: 1800 metri

Categorii de concurs: 6

(continuare pe pagina 5)

Categoria	Locul obținut	Numele	Localitatea	Observații
C2	1	Basarab Laura	Bălan	14 ani
D2	1	Mărgărit Andrada	București	14 ani
D2	1	Mărgărit Matei	București	12 ani
B1	1	Marc Gabriel	Sărmaș	
	2	Molnar Sandor	Borsec	
	3	Kosa Erno	Siculeni	
C1	1	Moca Dan	Cluj Napoca	
	2	Achim Alexandru	Zlatna	
C2	1	Nagy Radu	Bălan	
	2	Grosu Constantin	Bălan	
	3	Achim Alexandru	Zlatna	
D1	1	Moca Dan	Cluj Napoca	
	2	Ciuculescu Romulus	Gheorgheni	
	3	Gyorgy Agnes	Gheorgheni	
D2	1	Grosu Constantin	Bălan	
	2	Voicu Bogdan	Cluj Napoca	
Hobby	1	Oroian Liviu	Tg Mures	

BASCHET LA ÎNĂLȚIME...

Bordanciuc Dănuț

... a fost formula cu care am fost informați, prin canalele de informare din Borsec, despre faptul că în zilele de 20 și 21 februarie 2022 la Sala de Sport de lângă stadionul din localitate, va avea loc o întâlnire de baschet între copiii din Borsec și componenții Clubului Sportiv IRIS din Iași.

Această formulare: "la înălțime" ne-a dus cu gândul la faptul că Borsecul este un orașel de munte, implicit se află situat la înălțime, iar meciul se va desfășura în ambianța montană a acestei localități. Apoi, ne-am mai gândit, că e normal să fie folosită această expresie: "la înălțime", deoarece baschetul este un sport pentru cei înalți, deci nimic neobișnuit.

Explicația este însă cu totul diferită: LA ÎNĂLȚIME a fost de fapt spectacolul sportiv la care am asistat în cele două zile, spectacol oferit de două echipe inimoase, care nu au făcut economie de efort și dăruire pe terenul de baschet, și anume: Selecționata de baschet a copiilor din Borsec și Clubul Sportiv IRIS din Iași.

Meciurile au reprezentat o întâlnire amicală între cele două echipe, o șansă de antrenament pentru copiii din Iași care participă la campionatul național de baschet la categoria lor de vârstă (10-12 ani)

și o posibilitate de evaluare a propriilor puteri pentru copiii din Borsec.

Cele două întâlniri s-au desfășurat după regulile din jocul internațional de baschet până la cele mai mici detalii, exact ca în meciurile de baschet profesionist.

Încurajați de pe margine de părinți, frați sau surori, bunici, prieteni, colegi sau cunoștințe, micii baschetbaliști s-au comportat exemplar: s-au zbatut, au alergat, au suferit sau au fost bucușori în funcție de cursul jocului și de scorul de pe tabela de marcaj. Entuziasmul și dăruirea acestor sportivi a cucerit publicul și a contribuit la realizarea unui spectacol LA ÎNĂLȚIME!

Scorul din primul meci, cel de sâmbătă 20 februarie, a fost de 62 – 51 pentru Iris Iași, iar duminică 21 februarie, selecționata copiilor din Borsec și-a luat revanșa câștigând cu scorul de 47 – 45. Cei mai buni jucători ai celor două zile au fost desemnați Ogboi Mark de la Iași și Markos Oszkar de la echipa locală.

Adversarii de la Iași au fost primiți cu prietenie la Borsec, jocul s-a desfășurat în condiții de fair-play, iar la final prietenii din Iași au primit suveniruri asigurate de Vila Montana plecând acasă cu amintiri frumoase. Dl Florin Bucuresteanu, Maestru al Sportului, coordonatorul echipei de

la Iași s-a declarat pe deplin mulțumit de cele două partide de baschet, de condițiile de joc și prietenia celor din Borsec.

Componenții echipei borsecene care s-au prezentat exemplar în cele două întâlniri sunt: Maier Delia, Bulearcă Maia, Andras Rebeka, Andras Beata, Arvat Daniela, Mihaly Zsofia, Mihaly Gergo, Markos Oszkar, Markos Mark, Kopacz Balazs, Varga Gabriel, Fazakas Csaba, Szin Gyzo, Boros Krammer Sebastian, Gyorgy Bencze, Ciupudean Gabriel, Csibi Krisztian, Fokt Milan și Andras Alexandru. Acești inimoși copii sunt pregătiți cu profesionalism și dedicare de Maestru Internațional al Sportului, dl Valeriu Plitoc și de ajutorul său de nădejde, dl Cristian Maier.

Conceptul de BASCHET LA ÎNĂLȚIME a apărut și continuă la Borsec de câțiva ani, de când dl. Valeriu Plitoc ajutat de dl. Cristian Maier au format o grupă mare cu copiii din localitate de care se ocupă cu atenție și cărora le dezvăluie din tainele acestui frumos sport: baschetul. Efortul acestor oameni este demn de remarcat: săptămânal, de trei ori, au loc antrenamente la sala de sport de lângă stadionul de fotbal. Antrenamentele se bazează pe pregătire fizică și deprinderea jocului de baschet. Este un bun prilej pentru copii de a-și dezvolta abilități în jocul de baschet și de a face mișcare într-un cadru organizat. Și ceea ce este foarte important: aceste antrenamente sunt gratuite!!! Practic, cei doi antrenori își rup din timpul lor pentru a presta o activitate care le aduce doar satisfacție morală. Pentru acest lucru merită din plin stima și admirația noastră! Trebuie menționat de asemenea și aportul conducerii locale a orașului care asigură condiții de antrenament pentru tinerii baschetbaliști, echipament sportiv și disponibilitatea sălii de sport.

În final, le urăm mult succes în misiunea de a ridica la o înălțime tot mai mare calitatea acestui sport la Borsec așa încât să putem asista și pe viitor la cât mai multe astfel de evenimente precum cel din zilele de 20 și 21 februarie.

Bordanciuc Dănuț

(continuare de pe pagina 4)

B1 – 5 sau 6 câini din rasa Husky Siberian
C1 – 3 sau 4 câini din rasa Husky Siberian
C2 – 3 sau 4 câini din rasele Malamut de Alaska sau Samoyed
D1 – 1 sau 2 câini din rasa Husky Siberian
D2 – 1 sau 2 câini din rasele Malamut de

Alaska sau Samoyed
Hobby – orice altă rasă de câine care se adaptează la tracțiunea atelajului
Organizator: dl. Molnar Sandor, președintele Asociației Sportive Molnar Borsec

Sponsori: Romaqua Group SA Borsec, Primăria orașului Borsec, Hostel Fitness, Magazinul "La doi pași"

Suținători: Primăria orașului Borsec, Asociația Off-Road Club Borsec

Bordanciuc Dănuț

MEMORIILE UNUI GHID

PE TĂRĂMUL GHEȚII ȘI A FOCULUI

PARTEA I.

foto: foto Stan Timea Cascada Gullfoss

“Dacă îți dorești ceva foarte tare, mai devreme sau mai târziu ți se va îndeplini” sună ca un clișeu demodat, dar acum pot spune că la mine chiar a funcționat. Până nu demult, Islanda pentru mine era un vis, aproape irealizabil, până când nu am primit confirmarea că voi pleca cu un grup de turiști la jumătatea lunii ianuarie. Uimirea a fost urmată de entuziasm și emoții: mă aștepta una din destinațiile mele favorite, dar nu oricum, ci îndrumând 25 de turiști curioși pe tărâmul gheții și a focului.

Aflată la peste 4300 km distanță, Islanda, cu suprafața sa de 103 000 km², este o țară insulară situată în apele reci ale Atlanticului de Nord. Când facem descrieri despre diverse destinații turistice avem tendința să utilizăm expresiile “cel mai/cea mai frumoasă/ mare/ dezvoltată/ curată/interesantă” etc., ei bine, în cazul Islandei superlativale sunt la ele acasă. Islanda este cea mai verde dintre țările europene, sursele sale de energie fiind 100% regenerabile, datorate resurselor hidro- și geotermale ale insulei; pe teritoriul său se află cel mai mare ghețar din Europa, Vatnajökull (din păcate în continuă scădere în ultimii 20 de ani); este țara cu cei mai mulți vulcani activi; capitala Reykjavík este cea mai nordică capitală din lume; pe acest pământ neprietenos a fost înființat cel mai vechi Parlament din lume, Althingi, parlamentul vikingilor din anul 930 și tot în această țară a fost ales primul președinte femeie din lume în anul 1980. De asemenea, este unul din statele cu cele mai mici densități a populației 3,35 persoane/km², dar în rândul acestei populații avem o rată de alfabetizare de 99%, iar limba islandeză care provine din limba veche a nordicilor

(Old Norse) a rămas neschimbată de 1000 de ani.

Povestea vikingilor rămași izolați pe această insulă aflată “la capătul lumii” începe în anul 874 odată cu sosirea lui Ingolfur Arnarson, care împreună cu familia sa întemeiază o fermă în vecinătatea unor izvoare fierbinți, care umpleau aerul tăios cu coloane de aburi, în locul pe care l-a numit “Golful care fumegă”, în islandeză Reykjavík. Mulți vikingi îi vor urma exemplul, și așa se face că în anul 930, populația islandeză își proclamă independența și își alege conducătorii din rândul căpeteniilor locale și înființează primul Parlament din lume, care are întruniri anuale pe perioada verii în ceea ce azi se numește Parcul Național Thingvellir.

Cele mai multe dintre aventurile vikingilor au fost multă vreme transmise prin viu grai, dar în secolele XI-XII s-au născut poveștile scrise, așa numitele saga care consemnau fapte eroice, mitologia și întâmplările acestei mici națiuni. Cel mai important personaj rămâne desigur Leif Eriksson (fiul lui Erik Cel Roșu) care a fost primul european ajuns pe coasta Americii de Nord în jurul anului 1000 (cu 492 de ani înaintea lui Columb). Toată istoria islandezilor gravitează în jurul fenomenelor naturale care modelează de milenii suprafața insulei, distrugând și recreând constant formele de relief, iar această mână de oameni a învățat să supraviețuiască în multe situații extreme cum sunt cutremurele, erupțiile vulcanice, frigul și vântul necrutător al iernilor polare. Natura are însă felul ei de a compensa anumite “neajunsuri” așa că pentru vântul polar deosebit de neprietenos și calotele

de gheață care ocupă 30% din suprafața țării islandezii au primit în schimb izvoare de apă termală și gheizere care aduc din măruntaiele fierbinți ale Pământului jeturi de apă de 80-100 grade Celsius, iar pentru întunericul nopților de iarnă le-a fost încredințată una din minunile fenomenelor naturale: dansul magic al Aurorei Boreale, care era considerată de vikingi o binecuvântare a zeilor și pe care am vânat-o și noi însă fără prea mult noroc. Am citit din multe surse că peisajul islandez pare rupt dintr-un film despre lumi extraterestre, așa că după un zbor cumulat de 6 ore și o escală la Frankfurt de 3 ore, am aterizat în sfârșit la Aeroportul Internațional Keflavík. După formalitățile de la frontieră, îl găsim pe șoferul nostru și ne imbarcăm în autocarul care ne va purta prin cele mai cunoscute locuri de pe coasta de sud a Islandei în următoarele zile.

Suntem aici, extraordinar! Eu trebuie să îmi intru repede în rolul de ghid, povestind generalități despre insulă, dar și despre programul următoarelor zile, însă mi-e destul de greu să îmi ascund entuziasmul. În curând trecem pe lângă orașul Keflavík și avem primul contact cu peisajul selenar, de pe o altă planetă. Câmpuri de lavă solidificată, serpentine printre coline vulcanice și șoferul care îmi spune că suntem la baza vulcanului Fragadalsfjall, care a făcut spectacol exploziv anul trecut atrăgând mii de turiști care s-au îngâmădit să privească muntele în timp ce scuipa din râsputeri lavă fierbinte. Când am aterizat a fost curcubeu, semn bun, nu au trecut nici 40 minute de când călătorim și s-a făcut noapte. Este 18 ianuarie, iar în Islanda soarele răsare la ora 10:30 și apune la 15:30 când se face brusc întuneric, va trebui să ne obișnuim și să ne împărțim bine timpul.

Primele trei nopți am avut parte de o cazare deosebit de primitoare la Hotel Eldhestar, mâncare gustoasă cu preparate locale și atmosferă plăcută, totul simplu și funcțional, ciubăr cu apă fierbinte disponibil oricând. Acest hotel deține și o herghelie de cai islandezi, iar în prima dimineață ne-au încântat cu un show deosebit prezentând această specie, care deși a fost adusă de pe continent de primii coloniști, în decursul secolelor a dezvoltat calități unice.

Sub soarele tăios de iarnă am pornit pe faimosul GOLDEN CIRCLE, una din rutele turistice cele mai căutate de turiști.

După o oră de mers cu autocarul, în primul rând ne uimește lipsa totală a pădurilor și a vegetației, Islanda și-a pierdut pădurile de mult timp din cauza erupțiilor vulcanice devastatoare, dar și a defrișărilor masive făcute de vikingi.

(continuare pe pagina 7)

(continuare de pe pagina 6)

Deși este ianuarie, decorul natural este abia atins de un strat subțire de zăpadă, iar în depărtare dealurile înghețate ne sugerează că ar trebui să ne îndepărtăm mult de la șoseaua de asfalt pentru a intra în tărâmul vulcanilor camuflați în gheață. Pe câmpiile sterpe ajungem la prima noastră destinație: majestuoasa cascadă Gullfoss, numele însemnând Cascada de Aur. Apa râului Hvíta (al treilea râu ca lungime din Islanda, 185km), care este alimentată de topirea constantă a ghețarului Langjökull, intră într-un canion de bazalt unde formează o cădere de apă în două trepte, având o înălțime de 32 m. Spectacolul este fantastic, apa are culoarea turcoaz închis, iar aerul încărcat de stropii ridicați de jetul puternic pare dintr-o altă lume. Potecile spre locurile de belvedere sunt bine marcate, iar odată ce coborâm mai aproape de cascadă sunetul apei devine asurzitor. Nu ne putem sătura de priveliște dar e timpul să pornim

spre următoarea oprire din circuitul de azi. La aproximativ 10 km distanță se află zona geotermală cea mai cunoscută din Islanda. Este locul gheizerelor, fântâni arteziene naturale cu apă fierbinte. Deși bătrânul Geysir, cel care "scuipa" o coloană de apă fierbinte și abur de 80m înălțime, este inactiv, zona a rămas pe lista locurilor de vizitat grație "fului său" Strokkur, care erupe cam la 10 minute lansând în aer o colonadă de 15-20m cu un fundal sonor corespunzător. Am stat și noi răbdători pentru a putea imortaliza spectacolul natural. După o pauză de prânz și de cumpărat suveniruri ne-am grăbit să prindem ultimele raze ale soarelui într-un loc deosebit din punct de vedere geologic, dar și istoric: Parcul Național Thingvellir. Aici se află locul de întâlnire a celor două plăci continentale, cea euroasiatică și cea nordamericană, care în procesul lor de depărtare au creat un canion supratean prin care turiștii se pot

plimba în mijlocul celor două continente. Priveliștea spre larga vale fertilă Thingvellir este deosebită. Și cu un exercițiu de imaginație ne-am întors în timp în urmă cu peste 1000 de ani imaginându-ne zilele de iunie în secolul X, când cei mai de seamă locuitori ai Islandei se adunau aici pentru "sesiunile parlamentare" ținute la baza stâncii Lögberg (Stânca Legii), punând bazele primului Parlament din lume. Fermieri, negustori și căpetenii legislative, stabileau strategii, rezolvau litigii sau dădeau sentințe, schimbau idei și bunuri. În sec. 18 sediul Parlamentului a fost mutat la Reykjavík, dar localnicii au și acum un mare respect față de acest loc, iar singurele construcții din parc sunt o biserică (unde s-a proclamat convertirea la creștinism în anul 1000) și reședința de vară a primului ministru, ce seamănă mai degrabă cu o casuță rurală, decât cu un palat ministerial.

06.03.2022, Borsec
Stan Timea-Anca

POVEȘTI DIN TRECUT

Dintre faimoasele izvoare din Borsec, în data de 11 august 1883, pe cel mai maiestuos izvor l-au redenumit Izvorul József. Președintele comitetului de organizare, Bartalis Ignác, l-a invitat în numele locuitorilor pe arhiducele József la ceremonie. Răspunsul la această telegramă a fost: „Sunt recunoscător pentru invitația la Borsec, din data de 11 august. Deși distanța mare mă desparte de această regiune frumoasă a țării mele iubite și de locuitorii maghiari, în gând eu voi fi alături de voi. Arhiducele Iosif.” Ceremonia de redenumire a izvorului, care a avut loc pe 11 august, a început în biserică unde Liturgia a fost ținută de Salamon Alajos, preotul din Gheorgheni cu ajutorul preoților din Târgu Mureș. Au mai contribuit și trupe locale de muzică. Apoi publicul s-a îndreptat spre izvor unde preotul Károly Ferencz a ținut ceremonia de acordare a numelui izvorului, iar un discurs a fost ținut de Antal Oláh, profesor de liceu din Târgu Mureș. După aceea, sărbătoarea a continuat cu o petrecere ca s-a ținut în pavilionul izvorului Kossuth, la care a participat un număr foarte mare de oameni din zonă. Președintele comitetului din Borsec, Bartalis Ignác, a rostit primul toast pentru viața norocoasă și lungă a cuplurilor regale și moștenitoare, al doilea toast a fost ținut de reprezentantului arhiducelui József, de Péter Dobránszky. El vizitase Borsecul cu câteva zile mai devreme, unde arhiducele a fost întâmpinat la poarta ornamentală cu lovituri de tarack și muzică. A fost con-

duc la Izvorul Arany János și la Izvorul Erdei. Deputatul Dobránszky a recomandat administrației publice ca Borsecul să rămână cu o amintire durabilă și, în acest scop, a sugerat ca Izvorul Erdei să poarte numele arhiducelui, dacă acesta îi permite. Comunitatea a primit această idee cu mare bucurie și în timp ce arhiducele doar amira Izvorul Erdei, Dobránszky i-a cerut Excelenței Sale Ofițerul șef al Curții să îl întrebe pe Majestatea Sa dacă ar fi binevoitor să accepte patronajul acestei fântâni și să permită să fie numit după el. Arhiducele a acceptat cu bucurie oferta. În această vară când sosesc oaspeții băii, publicul va redenumi Izvorul Erdei în Izvorul Iosif într-un cadru festiv, se va grava veșnica amintire a vizitei într-o placă de piatră, în marmura albă de la Lázarea, în ramă de la Ditrău cu informații despre ziua și evenimentului în sine. Seara, Borsecul stălucea datorită iluminatului frumos.

Literele strălucitoare de pe Bulevard proclamau emoția oamenilor: „Trăiască Arhiducele Iosif!” Muzica răsuna. Oamenii s-au îndrăgostit de arhiduce, care a coborât și le-a vorbit tuturor, care avea o vorbă bună, fericită pentru toată lumea. Arhiducele s-a dus să se odihnească devreme, încă de la ora 21, dar apoi a fost primul care s-a trezit înainte de ora 4 dimineața și el însuși a plecat la plimbare pe iarba înghețată, la peșteri, la Cerdacul Iadului, în Poiana Zânelor unde imaginea frumoaselor formațiuni calcaroase face peisajul din Borsec atât de pitoresc. A coborât de pe creste în vale, a traversat Valea Vinului și a urcat pe dealurile de vizavi, unde peste tot se vedeau turme la păscut. A stat de vorbă cu un cioban care i s-a adresat ca locotenent, l-a întrebat despre toate circumstanțele lui și a mers mai departe în vale. Din Borsecul de Jos, prin pășunea de deasupra Izvorului Kossuth, s-a întors la Borsec. Arhiducele a regretat marea defrișare a pădurilor și a subliniat că ar trebui împădurită zona. El recomandă ca pe lângă brazii care cresc sălbatic aici, și alte conifere ar trebui plantate. El a mai subliniat că în stațiunea Borsec, fiecare alee, fiecare stradă, fiecare curte ar trebui să fie plantată cu arbori, în special conifere. În timp de arhiducele a cutreierat dealurile și văile din jurul Borsecului, membrii pazei lui au făcut baie la Baia Lobogó și au lăudat baia pentru efectele dătătoare de viață și răcoritoare.

Publicat în ziarul Vasárnapi, la data de 18 august 1883,
publicație nr. 33
Redat de: Pethő Csongor

MISTERELE TERREI.

MAREA PROVOCARE A ȘTIINȚEI, BUCUREȘTI, READER DIGEST, 2005, 383 PAGINI

"Cunoștințele omenirii se dublează o dată la șapte ani, iar acest ritm este în continuă creștere." Noi încercăm să ținem pasul cu aceste noutăți, dar nu prea reușim. Cartea de față, în nouă capitole, face o sinteză a celor mai recente descoperiri.

Primul capitol: Spre stele face o incursiune în istoria zborurilor în univers. Ne amintește că Jules Verne a fost un viitorolog renumit, care în operele sale utopice scria despre explorări și aventuri în univers. Oamenii de știință studiază Cosmosul atât cu unele instalații gigantice, dar și prin călătorii în Cosmos. Se atrage atenția asupra deșeurilor cosmice care periclitează atât călătorii spațiali, cât și viața oamenilor de pe Pământ.

Capitolul Fascinația Planetei Albastre ne conduce spre adâncurile Pământului, dar și spre deșertul care se extinde continuu. Ne poartă și prin lumea subterană, în lumea grotelor și a peșterilor.

Capitolul Omul și medicina este cel mai captivant capitol. Descrie influențele lunii asupra omului. Sunt descrise plantele

medicinale din păduri și din adâncurile mărilor. Aflăm secretul longevității.

Capitolul Psihologia și sufletul caută răspunsuri la o serie de întrebări la care și parapsihologia vine în ajutorul specialiștilor. Viața în armonie este un subcapitol care caută răspunsuri pentru o viață armonioasă plină de bunăstare și bucurie. Capitolul se încheie cu întrebarea "Ce urmează după moarte?"

Dacă răsfoiți cartea puteți citi despre "Secretele fizicii", despre "Misterele omenirii" sau despre "Suflul istoriei".

Capitolul Animale, plante, senzații ne conduce în lumea animalelor exotice, veninoase, dar și spre plantele care au simțuri.

Ultimul capitol Ce ne aduce viitorul? este un capitol fascinant. Cât timp vom mai exista noi, oamenii și cum vom trăi peste 20, 50 sau 100 de ani? Vom deveni sclavii computerului? Când va muri Terra?

Cartea cuprinde foarte multe fotografii alb-negru și culor, oferind o delectare în timpul lecturării.

Farkas Aladár

INFORMAȚII DE STARE CIVILĂ

Decese

Chindea Aurelia

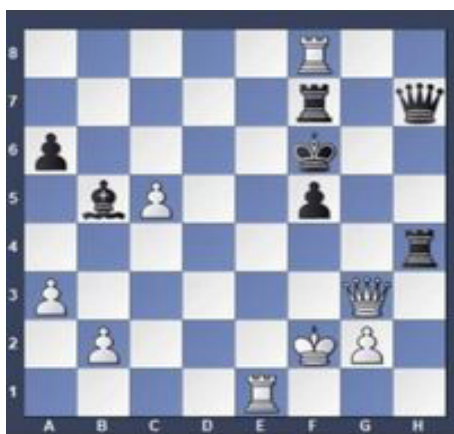
01.01.1950-20.03.2022

Mureșan Maria

21.03.1930-09.03.2022

ȘAH CU VODĂ COSTEL

Albul la mutare. Mat în două mutări!

Vă prezentăm rezolvarea diagramei de șah din ziarul local Izvoarele din luna februarie 2022.

1-Dg1!!+

2-Txg1-Cf2+

3-Rg2-Nh3#

Rezolvare: Vodă Costel

Vă prezentăm o nouă diagramă de șah și pasionații de șah sunt rugați să ne dea soluțiile pentru rezolvarea problemei (la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec sau prin email la adresa: turism.borsec@gmail.com).

* Turn=T / Cal=C / Nebun=N / Damă=D
Rege=R Pionii nu se însemnează doar câmpul unde mută!!!

Fie ca Lumina Sfântă a acestei sărbători să vă călăuzească pașii, să vă lumineze calea vieții. Echipa de redactare a ziarului IZVOARELE vă urează Paște fericit!

PRIMĂRIA ORAȘ BORSEC

STR. CARPAȚI, NR. 6/A

Redactori: Nicolae Ciupudean, Daniela Hângan, Vodă Costel, Rédei Botond, Fazakas Emese, Farkas Aladár,

Bordanciuc Dănuț

Tehnoredactare: sc artmobil - group srl

Tipografia: F&F INTERNATIONAL - Gheorgheni

ISSN 2601 - 1018